

IOSUD – UNIVERSITATEA „DUNĂREA DE JOS” DIN GALAȚI

Școala doctorală de Științe Socio-Umane

TEZĂ DE DOCTORAT

REZUMAT

SCRIITURA MEMORIALISTICĂ ÎN PERIOADA PAȘOPTISTĂ ȘI POSTPAȘOPTISTĂ

Doctorand,

LUCIANA CHIRIC (LUPU)

Conducător științific,

PROF. UNIV. DR. EUGENIA-SIMONA ANTOFI

Seria U2: Filologie – Română nr. 40

GALAȚI

2024

IOSUD – UNIVERSITATEA „DUNĂREA DE JOS” DIN GALAȚI

Școala doctorală de Științe Socio-Umane

TEZĂ DE DOCTORAT

SCRIITURA MEMORIALISTICĂ ÎN PERIOADA PAȘOPTISTĂ ȘI POSTPAȘOPTISTĂ

Doctorand

LUCIANA CHIRIC (LUPU)

Președinte

Prof univ.dr.habil. Nicoleta IFRIM
Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați

Conducător științific,

Prof univ.dr. Eugenia-Simona Antofi
Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați

Referenți științifici

Cercet. șt. gr. I dr. Lucian CHIȘU
Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”,
Academia Română, București
Prof univ.dr. Iulian BOLDEA
Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și
Tehnologie „George Emil Palade” din Târgu Mureș
Conf. univ. dr. Iuliana-Petronela BARNA
Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați

Seria U2: Filologie – Română nr. 40

GALAȚI

2024

Seriile tezelor de doctorat susținute public în UDJG începând cu 1 octombrie 2013 sunt:

Domeniul fundamental ȘTIINȚE INGINEREȘTI

- Seria I 1: **Biotehnologii**
- Seria I 2: **Calculatoare și tehnologia informației**
- Seria I 3: **Inginerie electrică**
- Seria I 4: **Inginerie industrială**
- Seria I 5: **Ingineria materialelor**
- Seria I 6: **Inginerie mecanică**
- Seria I 7: **Ingineria produselor alimentare**
- Seria I 8: **Ingineria sistemelor**
- Seria I 9: **Inginerie și management în agicultură și dezvoltare rurală**

Domeniul fundamental ȘTIINȚE SOCIALE

- Seria E 1: **Economie**
- Seria E 2: **Management**
- Seria E 3: **Marketing**
- Seria SSEF: **Știința sportului și educației fizice**
- Seria SJ: **Drept**

Domeniul fundamental ȘTIINȚE UMANISTE

- Seria U 1: **Filologie- Engleză**
- Seria U 2: **Filologie- Română**
- Seria U 3: **Istorie**
- Seria U 4: **Filologie - Franceză**

Domeniul fundamental MATEMATICĂ ȘI ȘTIINȚE ALE NATURII

- Seria C: **Chimie**

Domeniul fundamental ȘTIINȚE BIOMEDICALE

- Seria M: **Medicină**
- Seria F: **Farmacie**

Cuprins

Introducere	7
Introduction	11
Argument.....	15
Capitolul I. <i>Genurile biograficului și scriitura memorialistică – suprapuneri, interferențe, conjuncții, (eventuale) disjuncții</i>	21
<i>I.1. Preliminarii</i>	21
<i>I.2. Particularități ale jurnalului. Scriitori și texte reprezentative</i>	24
<i>I.3. Memoriile – specificitate discursivă. Scriitori și modele de scriitură</i>	36
<i>I.4. Memorialistica de călătorie – date de identificare. Scriitori și exemple</i>	43
Capitolul II. (Re)scrierea (auto)biografică în context cultural și literar romantic românesc	48
Capitolul III. Memorialiști, autobiografi și autori de jurnale în literatura română pașoptistă și postpașoptistă	66
<i>3.1. Timotei Cipariu</i>	67
<i>3.2. C. A. Rosetti</i>	71
<i>3.3. Titu Maiorescu</i>	73
<i>3.4. Iacob Negruzzi</i>	76
<i>3.5. Grigore Lăcusteanu</i>	78
<i>3.6. Alecu Russo</i>	82
<i>3.7. Constantin Dumitru Aricescu</i>	86
<i>3.8. Grigore Alexandrescu</i>	89
<i>3.9. Dimitrie Ralet</i>	92
<i>3.10. Ion Codru Drăgușanu</i>	94
<i>3.11. Dimitrie Bolintineanu</i>	95
<i>3.12. Alexandru Odobescu</i>	99
Capitolul IV. Specificul scriiturii memorialistice din spațiul românesc de cultură în perioada pașoptistă și postpașoptistă. Elemente de litera(tu)ritate, <i>expresivitate involuntară</i> și mărci ale individualității scriitorului	101
<i>4.1 Jurnalul</i>	102
<i>4.1.1. Timotei Cipariu – Jurnal și memorii</i>	102
<i>4.1.2. C. A. Rosetti – Jurnalul meu</i>	106
<i>4.1.3. Titu Maiorescu – Însemnări zilnice</i>	113
<i>4.1.4. Iacob Negruzzi - Jurnal</i>	122
<i>4.2 Memoriile</i>	134
<i>4.2.1. Grigore Lăcusteanu – Amintirile colonelului Lăcusteanu</i>	134

4.2.2. <i>Alecu Russo - Amintiri</i>	142
4.2.3. <i>Constantin Dumitru Aricescu – Memoriile mele</i>	145
4.3 <i>Memorialistica de călătorie</i>	153
4.3.1. <i>Grigore Alexandrescu – Memorial de călătorie</i>	153
4.3.2. <i>Dimitrie Ralet – Suvenire și impresii de călătorie în România, Bulgaria, Constantinople</i>	159
4.3.3. <i>Ion Codru Drăgușanu – Peregrinul transilvan</i>	168
4.3.4. <i>Dimitrie Bolintineanu – Călătorii</i>	175
4.3.5. <i>Alexandru Odobescu – Câteva ore la Snagov</i>	186
Concluzii	197
Index de autori citați	200
Bibliografie.....	213
Listă de lucrări prezentate și publicate.....	235

REZUMAT

Teza de doctorat intitulată *Scriitura memorialistică în perioada pașoptistă și postpașoptistă* pornește de la premisa conform căreia există, în literatura română pașoptistă și postpașoptistă, un ansamblu generos de texte care ar putea fi incluse, la rigoare, în spațiul pe care Silvian Iosifescu l-ar numi al *literaturii de frontieră*, dar care, în opinia noastră, ar putea reprezenta un corpus de mare interes pentru cititorul de astăzi. Tocmai pentru că este vorba despre texte cu multiplu caracter hibrid – în sensul că realitatea – trecută prin prisma unei priviri, în fond, subiective, este însoțită permanent, în aceste texte, de o dimensiune ficțională mai mult sau mai puțin marca(n)tă, a cărei ficționalitate se datorează tocmai lentilei subiective prin care lumea este privită. Totodată, caracterul hibrid este dat de permisivitatea extremă a discursului memorialistic, sub toate formele lui, în de început a literaturii noastre, care permite nu doar inserturile explicit ficționale, ci și alunecarea sau interferența dintre diferitele genuri ale biograficului în spațiul aceluiași text.

Este vorba, așadar, despre scrierile cu caracter memorialistic din perioadele menționate, numeroase, în fapt, dar care vor fi selectate în baza unui criteriu obligatoriu de relevanță estetică, dar și pentru ilustrarea, pe cât posibil, a diversității acestora.

Alegerea temei se justifică, așadar, și prin importanța acestui tip de scriitură, ce poate fi considerat un punct de plecare pentru formele mai moderne ale scriiturii de tip confesiv. Obiectivele principale ale cercetării sunt: investigarea contextului cultural și istoric care a stat la baza scrierii acestor texte, inventarierea trăsăturilor comune și particulare ale textelor scrise în această perioadă, stabilirea principalelor direcții de receptare a scriiturii de tip memorialistic, în discursul critic specializat, și identificarea unei poziții – sau poziționări oneste – a acestor texte în ansamblul literaturii române a perioadelor menționate.

Caracterul științific al lucrării este susținut de bibliografia care stă la baza documentării și analizei corpusului și care cuprinde studii de teorie literară, istorii literare, studii de critică, dicționare literare, articole și cronici literare ce acoperă atât tematica generală a tezei, și anume literatura pașoptistă și postpașoptistă din spațiul românesc – pe componenta ei de tip memorialistic, cât și textele ce fac obiectul scriiturii memorialistice din această perioadă. Materialele consultate contribuie, astfel, la validarea demersului nostru de cercetare, purtând semnătura criticilor și teoreticienilor consacrați, printre aceștia regăsindu-se Eugen Lovinescu, G. Călinescu, Eugen Simion, Nicolae Manolescu, George Ivașcu, Șerban Cioculescu, Tudor Vianu, Teodor Vârgolici, Mircea Angheliescu, Ion Negoïtescu, Adrian Marino, Mircea Mihăieș, Silvian Iosifescu, Paul Cernat, Paul Cornea, Ioan Holban, Simona Preda, Phillipe Lejeune, Maurice Blanchot ș.a. Am avut în vedere și cercetători care au fost preocupați în mod sistematic de acest

subiect, amintind cu această ocazie pe Dan Zamfirescu, Ion Buzăși, Radu Brateș, Mircea Popa, Dumitru Popovici, Dana Dumitru, Ovidiu Cotruș, Al. Săndulescu, Mihai Vornicu, Tudorel Urian, Cristina Manole, Liviu Popescu, Maria Frunză, Anton Cosma, Georgeta Antonescu, George Pavelescu etc. Printre metodele utilizate se numără analiza tematică, ce presupune valorizarea temelor și a simbolurilor care apar la nivelul textului, metoda intertextualității și metoda comparativă, ce presupun stabilirea unor conexiuni între texte și raportarea acestora la diferite modele culturale și literare.

Pornind de la direcțiile stabilite pentru acest demers de cercetare, teza *Scriitura memorialistică în perioada pașoptistă și postpașoptistă* a fost structurată în patru capitole.

Cel dintâi capitol al tezei, *Genurile biograficului și scriitura memorialistică – suprapuneri, interferențe, conjuncții, (eventuale) disjuncții*, servește drept introducere, miza acestuia fiind aceea de a conceptualiza și contextualiza noțiunile care urmează a fi analizate pe baza corpusului propus. Dată fiind amploarea temei, am structurat capitolul pe patru secțiuni, și anume *Preliminarii*, respectiv secțiunile *Particularități ale jurnalului. Scriitori și texte reprezentative, Memoriile – specificitate discursivă. Scriitori și modele de scriitură și Memorialistica de călătorie – date de identificare. Scriitori și exemple*. Astfel, am urmărit traseul evolutiv al scriiturii memorialistice, făcând referire la spații geografice și epoci diferite. Despre *genurile biograficului* se poate afirma, desigur, creditându-l pe Eugen Simion, că se poziționează pe o treaptă superioară literaturii ficționale, oferind prilejul cititorilor să primească, prin intermediul textului, informații despre autor și despre perioada în care acesta din urmă și-a dus existența. Miza acestui capitol este dată, așadar, de necesitatea de a stabili, cu toate riscurile implicate, pe care ni le asumăm aici, o serie de coordonate teoretico – metodologice care să ne furnizeze instrumentele potrivite analizei textelor din corpus, pe fondul evidentei permeabilități a granițelor dintre diferitele tipuri ale scriiturii memorialistice – sau ale *genurilor biograficului*.

Cel de-al doilea capitol al tezei, *(Re)scrierea (auto)biografică în context cultural și literar romantic românesc*, concentrează informații necesare încadrării acestui tip de scriitură într-o etapă anume (sau chiar două) a evoluției literaturii românești, miza acestuia fiind aceea de a completa noțiunile furnizate anterior. Mai precis, este vorba despre necesitatea de a contura, în liniile sale generale, contextul cultural românesc, din perspectiva unor studii fundamentale asupra caracteristicilor romantismului care a favorizat, cu certitudine, imixtiunea ficționalului în discursurile memoriei și coabitarea mărcilor discursive ale jurnalului, memoriilor, amintirilor ori ale jurnalelor de călătorie.

Cel de-al treilea capitol, *Memorialiști, autobiografi și autori de jurnale în literatura română pașoptistă și postpașoptistă*, prefigurează autorii și textele care stau la baza analizei din capitolul final, intitulat *Specificul scriiturii memorialistice din spațiul românesc de cultură în perioada pașoptistă și*

postpașoptistă. Elemente de litera(tu)ritate, expresivitate involuntară și mărci ale individualității scriitorului.

Personalitățile care s-au afirmat în această perioadă provin din familii de prim-plan al vieții socio-politice și culturale și împrumută viziunea modernă de factură occidentală. Conform analizei comparative a prozei și poeziei pașoptiste realizate de către exegeți, echilibrul între cele două tendințe ale vremii, cea conservatoare, respectiv cea novatoare, s-a reflectat în toate tipurile de discurs literar ale perioadei, scriitura memorialistică nefăcând excepție. Căci memoria devine un element-cheie al prozei din perioada pașoptistă și postpașoptistă, stând la baza relatărilor personale și a celor de natură socială, istorică și geografică. Textele revoluționarilor români din 1848 constituie, de pildă, o sursă de informație, un izvor de date istorice și o imagine din interior a *mersului revoluției* ori a etapelor ante și postrevoționare.

Din acest motiv, capitolul al treilea propune o contextualizare suplimentară a textelor din corpus, care să furnizeze informații de ordin biografic asupra scriitorilor selectați și o selecție, nu foarte extinsă, din studiile, aprecierile, judecățile de valoare care au însoțit, mai mult sau mai puțin binevoitor, operele literare pe care ne-am propus să le (re)analizăm.

Capitolul al patrulea dezvoltă, prin analize aplicate pe text, o perspectivă de (re)lectură care aspiră să poată readuce în actualitate aceste scrieri, să (re)trezească gustul și interesul pentru lectura lor. În această ordine de idei, se cuvine făcută o precizare: ne-am oprit, deocamdată, asupra câtorva dintre tipurile de discurs memorialistic – jurnalul, jurnalul de călătorie, memoriile, amintirile, din considerente de ordin practic, date de dimensiunile medii ale unei teze de doctorat și de intervalul de timp pe care l-am avut la dispoziție. Intenționăm, însă, să extindem cercetarea noastră și asupra altor tipuri de discurs, cum ar fi, de pildă, cel epistolar, și el bogat reprezentat în epocă și generos cu cititorul avid de cunoaștere sau pasionat analist al unor astfel de documente ale memoriei individuale. Și ne-am oprit asupra unor scriitori de prim rang, în epocă și în zilele noastre, precum Titu Maiorescu, dar și asupra unor scriitori de rang secund sau terț, precum Alecu Russo ori Constantin Dumitru Aricescu, scriitori pentru care memorialistica nu reprezintă, dintr-o anumită perspectivă, un punct forte al operei lor – Grigore Alexandrescu, sau chiar autori ai unei singure cărți, ajunși scriitori prin forța lucrurilor, precum colonelul Lăcusteanu.

Ilustrând genul biografic al jurnalului, însemnările zilnice ale lui C. A. Rosetti au fost scrise într-o perioadă care premerge cu mult asocierea acestui tip de discurs cu o practică literară instituționalizată. Pentru acest scriitor, jurnalul devine un document care atestă întreaga sa activitate, atât cea gazetărească, cât și cea politică. Ca diarist, C.A. Rosetti se zbate între aspirații și păcate, se complăce în postura livrescă a eroului bizar și neînțeles, obsedat de dorința de a se lămuri pe sine însuși, dar care își expune în jurnal, fără rezerve, slăbiciunile. Prin jurnalul său, Rosetti se

autoproiectează în scriitură, idealizându-se, dar oferă, totodată, imaginea unei tinereți revoluționare emblematice, a unei iubiri utopice și a unei epoci agitate și complexe, din punct de vedere politic.

Amintirile colonelului Lăcusteanu – ilustrând memoriile, sunt considerate un document de natură să evidențieze funcționarea *expresivității involuntare*, autorul declarând că își notează amintirile pentru „a desemna în puține cuvinte copiilor și nepoților mei două lucruri”. Cele două lucruri la care face referire Grigore Lăcusteanu în textul său sunt cunoașterea originii propriei familii și respectul față de străbuni. Memoriile sale ocupă un loc special în cadrul acestei categorii de texte și au provocat, la publicarea lor, în zilele noastre, un interes aparte, datorat ineditului perspectivei pe care colonelul o propune asupra evenimentelor revoluției de la 1848 – respectiv dinspre tabăra opozițivilor, și mai ales talentului necizelat și literaturității *malgré soi* a acestui text.

În ceea ce privește memorialele de călătorie, Dimitrie Ralet – considerat unul dintre fruntașii mișcării liberale din epocă și participant în mod activ la întâmplările din 1848, este autorul unor *Suvenire și impresii de călătorie în România, Bulgaria și Constantinople* – volum care a apărut în primăvara anului 1858. Una dintre plăcerile nedisimulate ale călătorului era să caute locuri istorice cu rezonanță aparte, să descrie palate, cetăți, turnuri, grădini etc. care ascundeau, fiecare, câte o poveste extrasă dintr-o legendă sau dintr-o carte. Într-o narațiune cu aspect mozaicat, Ralet descrie, compară, judecă și categorisește cele vizitate – peisaje văzute, elementele de specific cultural și de civilizație ale comunităților ori ale popoarelor pe care le descoperă, călătorind.

Ne limităm, aici, la doar trei exemple care ilustrează interesul nostru pentru scriitori de anvergură diferită și pentru texte de facturi (relativ) diferite, toate circumscrise, însă, scriiturii memorialistice și care au în vedere un literat prin intenție, cel puțin prin talent – C.A. Rosetti, un literat fără voie – colonelul Lăcusteanu și un literat talentat, dar pe care istoria literară nu l-a înregistrat printre privilegiați – Dimitrie Ralet.

Ceea ce aduce nou cercetarea noastră constă, așadar, în opțiunea pentru un corpus de texte mai puțin cunoscute, mai puțin citite și citate, mai puțin valorificate din perspectiva expresivității lor (in)voluntare, a litera(tu)rității lor latente, dar care, așa cum spuneam mai sus, suntem convinși că pot reprezenta puncte de mare interes pentru cititorul avizat de azi, ale cărui gusturi de lectură s-au (post)modernizat și s-au îndreptat către textele mai puțin canonice, ce construiesc și întrețin un raport *dezinvolt* cu literatura *oficială*. Acestui obiectiv i se adaugă aparatul bogat de note și referințe critice, care poate reprezenta în sine un element important de recuperare – și prin discursul critic însoțitor – a unui corpus generos și ofertant de texte literare. Și, nu în ultimul rând, analizele pe care le-am realizat asupra corpusului sunt relevante atât în sine – cu o bună perspectivă de dezvoltare, în perspectiva unei eventuale antologii de texte memorialistice în soțite, fiecare dinrte ele, de un dosar de receptare critică

(avem în vedere elaborarea unui astfel de volum, care să aibă la bază teza de față), cât și prin corelarea unora cu celelalte, din care rezultă o imagine, cu toată complexitatea, circumvoluțiunile și asperitățile ei, a spațiului cultural și literar românesc de secol XIX. Cu alte cuvinte, literatura poartă/construiește o imagine a epocii de care aparține, iar epoca motivează și susține, până la un punct, literatura.

Considerăm că (re)deschidem, astfel, o direcție de lectură aplicată care să readucă la suprafață un ansamblu de texte ale căror particularități s-ar putea revedea, astfel, recontextualizate la un secol și mai bine de la scrierea lor, revalorificate, în folosul reciproc al celor care le-au redactat, al cititorilor din zilele noastre și, în fond, al întregii noastre literaturi de secol XIX.

Bibliografie

I. Corpusul analizat

a) *Jurnale*

1. CIPARIU, Timotei, *Jurnal*, prefață de Maria Protase, Editura Dacia, Cluj, 1972.
2. MAIORESCU, Titu, *Însemnări zilnice*, vol. I, Editura Librăriei Soces&Co, București, 1937.
3. MAIORESCU, Titu, *Jurnal și epistolar*, vol. I-IX, ediție îngrijită de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon, studiu introductiv de Liviu Rusu, Minerva, București, 1975.
4. NEGRUZZI, Iacob, *Jurnal*, prefață de Dan Mănuță, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1980.
5. ROSETTI, C.A., *Jurnalul meu*, prefață de Marin Bucur, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1974.

b) *Memorii*

1. ARICESCU, C., D., *Memoriile mele*, prefață, referințe critice și bibliografie de Liviu Petreanu, Editura Profile Publishing, București, 2002.
2. LĂCUSTEANU, Grigore, *Amintirile colonelului Lăcusteanu*, text stabilit, note și indici de Rodica Pandele Peligrad, prefață de Mircea Angheliescu, Polirom, Iași, 2015.

c) *Memorialistica de călătorie*

1. ALEXANDRESCU, Grigore, *Poezii. Memorial de călătorie*, ediție îngrijită de J. I. Fischer, prefață și tabel cronologic de Pompiliu Marcea, Minerva, București, 1974.
2. ALEXANDRESCU, Grigore, *Satiră. Duhul meu. Suvenire și impresii, meditații, elegii, epistole și satire. Fabule. Memorial de călătorie*, antologie, prefață, tabel cronologic și aprecieri critice de Constantin Mohanu, Editura Porto-Franco, Galați, 1993.
3. ALEXANDRESCU, Grigore, *Suvenire și impresii, meditații, elegii, epistole și satire, fabule, memorial de călătorie*, antologie, postfață și tabel cronologic de Constantin Mohanu, Editura 100+1 GRAMAR, București, 1995.
4. ALEXANDRESCU, Grigore, *Poezii și proză*, Ed. Litera Internațional, Chișinău, 1998.

5. ALEXANDRESCU, Grigore, *Poezii. Memorial de călătorie*, ediție îngrijită, postfață, tabel cronologic și referințe critice de Teodor Vârgolici, Editura 100+1 GRAMAR, București, 2002.
6. BOLINTINEANU, Dimitrie, *Călătorii*, postfață și bibliografie de Teodor Vârgolici, Minerva, București, 1987.
7. BOLINTINEANU, Dimitrie, *Călătorii pe Dunăre și în Bulgaria*, notă biografică și introductivă de Miron Nicolescu, Editura Librăriei Leon Alcallay, București, [f.a.].
8. BOLINTINEANU, Dimitrie, *Călătorii la românii din Macedonia și Muntele Athos sau Santa-Agora*, disponibil pe <https://banatulsarbesc1.files.wordpress.com/2018/02/bolintineanu-calatorii-la-romanii-din-macedonia1.pdf> (accesat în data de 23 ianuarie 2023).
9. DRĂGUȘANU, Ion, Codru, *Peregrinul transilvan sau Epistole scrise den țări străine unui amic în patrie de la anul 1835 pînă inchisive 1848*, Editura Pergamon, Bistrița, 2009.
10. ODOBESCU, Al. I., *Câteva ore la Snagov*, sub îngrijirea d-lui Petre V. Haneș, Editura Librăriei Leon Alcalay, București, 1909.
11. RALET, Dimitrie, *Suvenire și impresii de călătorie*, ediție îngrijită, prefață și note de Mircea Anghelescu, Minerva, București, 1979.

II. Bibliografie generală

a) În volume

1. ***, *Omagiu lui I. Bianu (volum colectiv)*, Cultura Națională, București, 1927.
2. ACADEMIA REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, Filiala Cluj, *Anualul Institutului de istorie din Cluj*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, X, 1967.
3. ACTERIAN, Jeni, *Jurnalul unei fete greu de mulțumit*, ediție și prefață de S. Skultéty, Humanitas, București, 2015.
4. ALECSANDRI, Vasile, *Proză*, text ales și stabilit, note de Georgeta Rădulescu-Dulgheru, București, Cartea Românească, București, 1989.
5. ANDERCO, Ioan Artemie, *Un student în străinătate acum o jumătate de veac. Maramurășanul Artemie Anderco – jurnalul său*, introducere de Nicolae Iorga, Așezământul Tipografic „Datina Românească”, Vălenii de Munte, 1934.
6. ANGHELESCU, Mircea, *Preromantismul românesc*, Minerva, București, 1971.
7. ANGHELESCU, Mircea, *Opera lui Gr. Alexandrescu*, Minerva, București, 1973.
8. ANGHELESCU, Mircea, *Textul și realitatea*, Ed. Eminescu, București, 1988.

9. ANTOFI, Simona, *Proza pașoptistă și postpașoptistă. Relecturi critice*, Ed. Europlus, Galați, 2008.
10. BARBU, Marian, *Romanul de Mistere în Literatura Română*, Scrisul românesc, Craiova, 1981.
11. BARRILLON, Jean, *Journal de Jean Barrillon, secrétaire du chancelier Duprat, 1515-1521*, Renouard, Paris, 1897-1899.
12. BRATEȘ, Radu, *Oamenii din Ardeal*, Minerva, București, 1973.
13. BRYSON, Bill, *Neither Here Nor There: Travels in Europe*, William Morrow&Company, New York, 2001.
14. BRYSON, Bill, *In a Sunburned Country*, Crown Publishing Group, New York, 2001.
15. BRYSON, Bill, *A Walk in the Woods*, Transworld Publishers Ltd, Ealing, 2015.
16. BURNEY, Fanny, *Journals and Letters of Frances Burney*, Penguin Classics, Londra, 2001.
17. BUZAȘI, Ion, *Timotei Cipariu- scriitorul*, Editura Buna-Vestire, Blaj, 2005.
18. CAHILL, Tim, *Tales from Nowhere*, Lonely Planet, Fort Mill, 2016.
19. CARANFIL, Mihai, *Timpul fertilității. Călătorie prin realitățile României contemporane*, Editura Politică, București, 1989.
20. CIOCULESCU, Șerban, *Itinerar critic*, vol. II, Editura Eminescu, București, 1976.
21. CLIM, Marius-Radu, ICHIM, Ofelia, MIRONESCU, Doris, REPCIUC, Ioana (ed.), *Memorialistica românească: teorie și istorie literară*, Tracus Arte, București, 2020.
22. CORNEA, Paul, *Oamenii începutului de drum. Studii și cercetări asupra epocii pașoptiste*, Cartea Românească, București, 1974.
23. CORNEA, Paul, *Semnele vremii*, Editura Eminescu, București 1995.
24. CORNEA, Paul, *Originile romantismului românesc*, ediția a II-a, Ed. Cartea Românească, București, 2008.
25. COSMA, Aton, *Geneza romanului românesc*, Editura Eminescu, București, 1985.
26. COTRUȘ, Ovidiu, *Titu Maiorescu și cultura română*, Ediție îngrijită de Cornel Ungureanu, Editura Paralela 45, Pitești, 2000.
27. CRIHANĂ, Alina, *Scriitorul postbelic și „teroarea istoriei”. Dileme și reconstrucții identitare în povestirile vieții*, Editura Muzeului Literaturii Române, Colecția Aula Magna, București, 2013.
28. CROWLEY, Aleister, *The Diary of a Drug Friend*, Weister Books, San Francisco, 2010.
29. DIMA, Alexandru, CORNEA, Paul et alii, *Istoria literaturii române II*, Editura Academiei Republicii Socialiste Romania, București, 1968.
30. DOGARU, Maria, *Figuri de arhiviști*, Direcția generală a Arhivelor Statului din Republica Socialistă România, București, 1971.
31. DUMITRIU, Dana, *Introducere în opera lui C. A. Rosetti*, Minerva, București, 1984.

32. FLOREA, Pavel, *Contribuții de istorie literară (1867-1885)*, Editura Junimea, Iași, 1981.
33. FOTINO, George, *Din vremea renașterii naționale a Țării Românești. Boierii Golești*, vol. III, 1850-1852, Imprimeria Națională, București, 1939.
34. GEORGIAN, Constantin, *Opere asiatice inedite. Partea I. Paris-Leipzig-Berlin-București 1872-1904*. Studii și documente de istorie a religiilor, vol. 2, ediție științifică și critică de Eugen Ciurtin, Institutul de istorie a religiilor, Academia Română, București, 2017.
35. GHIBĂNESCU, Gh., *Ispisoace și zapise*, vol. VI, partea I, Viața Românească, Iași, 1931.
36. GHIBĂNESCU, Gh., *Ispisoace și zapise*, vol. VI, partea II, Viața Românească, Iași, 1933.
37. GLODEANU, Gheorghe, *Narcis și oglinda fermecată. Metamorfozele jurnalului intim în literatura română*, Ed. TIPOMOLDOVA, Iași, 2012.
38. HIEB, Marianne, *Inner Journeying Through Art-Journaling. Learning to See and Record your Life as a Work of Art*, Jessica Kingsley Publishers, London and Philadelphia, 2005.
39. HOLBAN, Ioan, *Literatura subiectivă. Momente și sinteze*, Minerva, București, 1989.
40. IYER, Pico, *A Beginner's Guide to Japan*, Vintage, New York, 1900.
41. KUMAR, Ray Mohit, ed. *Chapter 8. E.M. Forster as Biographer by Vinita Jha*, în „Studies in Literature in English”, volume XI. New Delhi: Atlantic Publishers & Distributors. 2002. ISBN 9788126904273.
42. LE RIDER, Jacques, *Jurnale intime vieneze*, Polirom, Iași, 2001.
43. LUNGU, Ion, *Pe undele misterioase ale memoriei*, Ed. Viitorul Românesc, București, 1995.
44. MACLEAN, Rory, *Magic Bus: On the Hippie Trail from Istanbul to India*, Penguin, Londra, 2007.
45. MANNING, Frederic, *Her Privates We*, Serpent's Tail, Londra, 1999.
46. MICHELET, Jules, *Principatele Dunărene*, traducere de Nicolae N. Nennovici, Tipografia Romanului, București, 1876.
47. MICHELET, Jules, *Istoria Franței*, prefață și tabel cronologic de Marin Bucur, Editura Minerva, București, 1973.
48. MIHĂIEȘ, Mircea, *De veghe în oglindă*, Editura Cartea Românească, București, 1988.
49. MIHĂIEȘ, Mircea, *Cărțile crude. Jurnalul intim și sinuciderea*, ediția a II-a revăzută, Polirom, Iași, 2005.
50. MIRONESCU, Doris, *Un secol al memoriei. Literatură și conștiință comunitară în epoca romantică*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2016.
51. MUNTEANU, Nina, *Scriitorul de jurnal. Descoperirea vocii interioare*, traducere din limba engleză de Bogdan Chircea, Pitești, Paralela 45, 2012.
52. NEGRUZZI Iacob, *Amintiri din Junimea*, Viața Românească, București, 1921.

53. NEMOIANU, Virgil, *Îmblânzirea romantismului. Literatura europeană și epoca Biedermeier*, Minerva, București, 1998.
54. PAGEAUX, Daniel-Henri, *Literatura generală și comparată*, Polirom, Iași, 2000.
55. PAPADIMA, Liviu, *Literatură și comunicare. Relația autor-cititor în proza pașoptistă și postpașoptistă*, Polirom, Iași, 1989.
56. PAPADIMA, Ovidiu (coord.), *Studii de istorie a literaturii române de la C. A. Rosetti la G. Călinescu*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1968.
57. PATRAȘ, Antonio, *Literatură și biografie. În căutarea omului din carte*, Ed. Timpul, Iași, 2011.
58. POPOVICI, Dumitru, *Studii literare, II, Romantismul românesc*, ediție îngrijită și note de Ioana Em. Petrescu, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1974.
59. REGMAN, Cornel, *Nu numai despre critici*, Cartea Românească, București, 1990.
60. ROBERTS, Chris, *Heavy Words Lightly Thrown: The Reason Behind Rhyme*, Thorndike Press, 2006.
61. ROSETTI, C.A., *Gânditorul Omul*, studiu, analogie și note de Radu Pantazi, Editura Politică, București, 1969.
62. RUSU, Liviu, *Scrieri despre Titu Maiorescu*, Ed. Cartea Românească, București, 1979.
63. SATTIN, Anthony, *The Pharaoh's Shadow: Travels in Ancient and Modern Egypt*, Eland Publishing, Londra, 2013.
64. SĂNDULESCU, Al., *Portrete și analize literare*, București, Editura Eminescu, București, 1982.
65. SĂNDULESCU, Al., *Memorialiști români*, Editura Universal Dalsi, 2003.
66. SĂVOIU, Adrian, *77 de conferințe radiofonice*, Editura Ars Docendi, București, 2008.
67. SELEJAN, Ana, *Literatură mare, literatură mică. Articole și studii literare*, Ed. Muzeul Literaturii Române, București, 2017.
68. SIMION, Eugen, *Fragmente critice*, vol. I, Fundația Scrisul Românesc, Craiova, 1997.
69. SIMION, Eugen, *Fragmente critice*, vol. II, Fundația Scrisul Românesc, Craiova, 1998.
70. SIMION, Eugen, *Sfidarea retoricii. Jurnal german*, Ed. Cartea Românească, București, 1985.
71. SIMION, Eugen, *Ficțiunea jurnalului intim*, vol. I, Univers Enciclopedic, București, 2001.
72. SIMION, Eugen, *Ficțiunea jurnalului intim*, vol. III, Univers Enciclopedic, București, 2001.
73. SIMION, Eugen, *Genurile biograficului*, vol I., Fundația Națională pentru Știință și Artă, București, 2008.
74. SIMION, Eugen, *Genurile biograficului*, vol. II, Editura Fundația Națională pentru Știință și Artă, București, 2008.
75. SIMION, Eugen, *Moartea lui Mercuțio*, Editura PRO UNIVERSITARIA, București, 2012.
76. STANOMIR, Ioan, *Așteptând revoluția. Pașoptismul și vocile sale*, Humanitas, București, 2019.

77. THEROUX, Paul, *The Kingdom by the Sea: A Journey Around the Coast of Great Britain*, Mariner Books, Boston, 2006.
78. TOROUȚIU, I. E., *Studii și documente literare*, vol. II, Institutul de Arte Grafice „Bucovina”, București, 1932.
79. VÂRGOLICI, Teodor, *Portrete și analize literare. 26 scriitori români*, Editura 100+1 GRAMAR, București, 2001.
80. VIANU, Tudor, *Studii de stilistică*, ediție îngrijită cu studiu introductiv și note de Sorin Alexandrescu, Editura didactică și pedagogică, București, 1968.
81. VIANU, Tudor, *Arta prozatorilor români*, ediție îngrijită de Geo Șerban, Editura Lider, București, 1973.
82. ZAMFIR, Mihai, *Scurtă istorie. Panorama alternativă a literaturii române*, ediția a II-a revizuită, Polirom, Iași, 2012.
83. ZAMFIRESCU, Dan, *Istorie și cultură 1955-2003*, vol. II, Editura Roza Vânturilor, București, 2003.

b) *În periodice*

1. ***, *Iacob Negruzzi (1842-1932). 75 de ani de la moartea scriitorului român*, în „Aniversări culturale”, red. Ecaterina Crețulescu, Coman Ghicu, anul XLIII, nr. 1, 2007, Editura Bibliotecii Naționale a României, februarie 2007.
2. ANTOFI, Simona, *Modèles, forms et structures du roman après l'époque de 1848 – les romans de Dimitrie Bolintineanu*, în „Communication Interculturelle et Littérature”, nr. 4, Editura Europlus, octombrie-noiembrie-decembrie, 2008.
3. ANTOFI, Simona, *Teritorii ex-centrice între perspectiva livresc europocentrică și privirea călătorului străin – Celălalt și lumea sa*, în rev. *Acta Iassyensia Comparationis*, 8/2010.
4. CARAMAN, E., *C. Disescu despre T. Maiorescu*, în rev. „Orizonturi”, anul III, nr. 1-4, Galați, aprilie-iulie 1940.
5. CARTOJAN, N., *Dimitrie Bolintineanu. „Scrisori din exil”*, în rev. „Neamul românesc literar”, an I, nr. 6, 1 iunie 1909.
6. CIUPERCĂ, Livia, *Un spirit lucid al veacului său. La 17 martie se vor împlini 195 de ani ai marelui scriitor și filozof basarabean Alecu Russo*, în rev. „Literatura și arta”, nr. 11(3576), joi 13 martie 2014.

7. CROHMĂLNICEANU, Ov. S., *D. Păcurariu. D. Bolintineanu*, în rev. „România literară”, anul II, nr. 32(44), joi, 7 august 1969.
8. DIRECȚIA GENERALĂ A ARHIVELOR STATULUI DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA, *Revista arhivelor*, 2, anul IX, București, 1966.
9. FAUR, Andrei Sabin, *Idei și observații politice în scrierile lui Ion Codru Drăgușanu*, în „Anuarul Institutului de Istorie «George Barițiu» din Cluj-Napoca”, tom LVI, 2017.
10. FLORESCU, Nicolae, *Titu Maiorescu în amintirile lui Ioan Petrovici*, în rev. „Manuscriptum”, anul IV(13), nr. 4, 1973.
11. IVAȘCU, George, *Alecu Russo. Un ideolog al „României literare”*, în rev. „România literară”, anul I, nr. 1, joi 10 octombrie 1968.
12. IVAȘCU, George, *La o aniversare. D. Bolintineanu*, în rev. „Contemporanul”, 14(1173), vineri 4 aprilie 1969.
13. PARAPIRU, Mariana, *Intuiția marilor valori. Medalion literar*, în rev. „Viața liberă”, anul XVI, nr. 4642, marți 15 februarie 2005.
14. SACERDOȚEANU, Aurelian, *Revista Arhivelor. Arhivistica-Cronologie-Diplomatică. Heraldică-Genealogie-Instituțiuni. Miniaturistică-Paleografie-Sigilografie*, V. II, București, 1942-1943.
15. SCURTU, Nicolae, *Titu Maiorescu și arta lecturii*, în rev. „România literară”, anul XLIX, nr. 26, 16 iunie 2017.
16. SIBECHI, Gh., *Un unionist uitat: Dimitrie Ralet*, în „Revista de istorie”, XXIX(1979), nr. 1.
17. ȘOITU, Ecaterina, *Personalitatea lui Titu Maiorescu. 130 de ani de la naștere*, în rev. „Viața nouă”, anul XXVI, nr. 7830, marți 17 februarie 1970.
18. TEODORU, E., *Orașul Snagovul vechi*, în rev. „Săptămâna culturală a capitalei”, nr. 166, 8 februarie 1974.

c) *Dicționare și istorii literare*

1. BOLDAN, Emil (coord.), ANGHELESCU, Mircea, IORDAN, Margareta, et. al., *Dicționar de terminologie literară*, Editura Științifică, București, 1970.
2. CĂLINESCU, George, *Istoria literaturii române de la origini pînă în prezent*, ediție nouă, revizuită de autor, text, stabilit de Al. Piru, Editura Vlad&Vlad, Craiova, 1993.

3. CIOCULESCU, Șerban, STREINU, Vladimir, VIANU, Tudor, *Istoria literaturii române moderne*, Editura didactică și pedagogică, București, 1971.
4. HOLBAN, Ioan, *Literatura română subiectivă de la origini până la 1990. Jurnalul intim. Autobiografia literară*, Ed. Tipo Moldova, Iași, 2007.
5. HOLBAN, Ioan, *O istorie a jurnalului literar românesc*, vol.I-II, TIPOMOLDOVA, Iași, 2009.
6. IOVĂNEL, Mihai, *Istoria literaturii române contemporane. 1990-2020*, Polirom, Iași, 2021.
7. IVAȘCU, George, *Din istoria teoriei și a criticii literare românești 1812-1866*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1967.
8. MANOLESCU, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române*, vol. I, Fundația Culturală Română, București, 1997.
9. MANOLESCU, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române, 5 secole de literatură*, Paralela 45, Pitești, 2008.
10. MANOLESCU, Nicolae, *Istoria literaturii române pe înțelesul celor care citesc*, Paralela 45, București, 2014.
11. NEGOIȚESCU, Ion, *Istoria Literaturii române (1800-1945)*, vol. I, Minerva, București, 1991.
12. PAPAHAĞI, Marian, SASU, Aurel. *Dicționarul scriitorilor români*, Editura Fundației Culturale Române, București, 1995.
13. PAPAHAĞI, Marian, ZACIU, Mircea, SASU, Aurel, *Dicționarul esențial al scriitorilor români*, Editura Albatros, București, 2000.
14. POPA, Marcel D. (coord), *Dicționar Enciclopedic*, vol. I, A-C, Editura Enciclopedică, București, 1993.
15. ROSETTI, D. R., *Dicționarul contimpuranilor din România*, Editura Lito-Tipografiei „Populara”, București, 1897.
16. SIMION, Eugen (coord. general), *Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1979.
17. SIMION, Eugen (coord.), *Dicționarul general al literaturii române, A/B*, Editura Univers Enciclopedic, București, 2004.
18. SIMION, Eugen (coord.), *Dicționarul General al Literaturii române-P/R*, Editura Univers Enciclopedic, București, 2006.

III. Bibliografie critică aplicată

1. ANGHELESCU, Mircea, *Literatura română și orientul (secolele XVII-XIX)*, Minerva, București, 1975.
2. ANGHELESCU, Mircea, *Lâna de aur. Călătorii și călătoriile în literatura română*, Cartea Românească, București, 2015.
3. ANTONESCU, Georgeta, *Introducere în opera lui Ion Codru Drăgușanu*, Minerva, București, 1983.
4. ARICESCU, C. D., *Scrieri alese*, ediție îngrijită de Dan Simionescu și Petre Constantinescu, prefață de Sf. Cazimir, Minerva, București, 1982.
5. BĂDESCU, Horia, *Grigore Alexandrescu. Parada măștilor*, Editura Albatros, București, 1981.
6. BERINDEI, D. (redactor), *Documente privind Unirea Principatelor*, vol I, București, 1964.
7. BÎRLEA, Petre Gheorghe, *Pe urmele lui Grigore Alexandrescu*, Editura Sport-Turism, Galați, 1984.
8. BOGZA, Geo, *Jurnal de copilărie și adolescență*, Cartea Românească, București, 1987.
9. BUCUR, Marin, *C.A. Rosetti- mesianism și donquijotism revoluționar*, Ed. Minerva, București, 1970.
10. CĂLINESCU, G., *Gr. M. Alecsandrescu (despre poetul Grigore Alexandrescu – viața și opera)*, Editura pentru Literatură, București, 1962.
11. CĂLINESCU, G., CIOCULESCU, Șerban, DENSUSIANU, O. et alii , *D. Bolintineanu*, Editura Eminescu, București, 1974.
12. CIOCULESCU, Șerban, *Amintiri*, Eminescu, București, 1975.
13. CORNEA, Paul, *De la Alexandrescu la Eminescu*, Editura pentru literatură, București, 1966.
14. CURTICĂPEANU, Doina, *Odobescu sau lectura formelor simbolice*, Ed.Minerva, București, 1982.
15. DE BEAUVOIR, Simone, *Memoriile unei fete cumiți*, Humanitas, București, 2011.
16. DE CHATEAUBRIAND, *Mémoires d'Outre-Tombe*, traducere în limba engleză de A.S. Kline, Joel Raupe, Raleigh, 2005, disponibil la <https://archive.org/details/MEMOIRESDOUTRETOMBE/page/n3/mode/2up>, accesat 29.01.2024 .
17. DE CHATEAUBRIAND, François-René, *Itinéraire de Paris à Jérusalem*, Flammarion, Paris, 1999.
18. DUC DE SAINT-SIMON, *Memorii*, antologie, traducere, note și prefață de Maria Carpov, Editura Univers, București, 1990.
19. DUC DE SAINT-SIMON, *Memoirs. Vol. I (1691-1709)*, Prion, Londra, 1999.
20. ELIADE, Mircea, *Oceanografie*, Humanitas, București, 1991.
21. ELIADE, Mircea, *Memorii (1907-1960)*, ediție și cuvânt înainte de Mircea Handoca, Humanitas, București, 1991.
22. ELIADE, Mircea, *Memorii. Recoltele solștiului*, vol. II, ediție îngrijită de Mircea Handoca, Humanitas, București, 1991.

23. ELIADE, Mircea, *Jurnal de vacanță*, ediție îngrijită și cuvânt înainte de Mircea Handoca, Ed. Garamond Internațional, București, 1995.
24. ELIADE, Mircea, *Jurnalul portughez*, studiu introductiv de Sorin Alexandrescu, Humanitas, București, 2010.
25. FORSTER, Edward Morgan, *O călătorie în India*, traducere de Liliana Pamfil-Teodoreanu, colecția Cotidianul, Editura Univers, București, 2007.
26. FURNEA, Alexandra, *Jurnalul lui 66. Noaptea în care am ars*, Humanitas, București, 2022.
27. GAUTIER, Théophile, *Călătorie în Spania*, traducere Mioara și Pan Izvera, Sport-Turism, București, 1983.
28. GAUTIER, Théophile, *Călătorie în Italia*, traducere Mioara și Pan Izverna, Ed. Sport-Turism, București, 1983.
29. GOLESCU, Dinicu, *O însemnare a călătoriei mele*, Editura Tineretului, București, 1955.
30. GOROVEI, Artur, *Monografia orașului Botoșani*, Fălticeni, 1926.
31. HOGAȘ, Calistrat, *Pe drumuri de munte*, Scriptorium, 10 mai 2017, revizia 1, disponibil la http://www.scoalaaluceafarul.ro/carti/drumuri_de_munte.pdf, accesat 12 aprilie 2023.
32. HOLBAN, Anton, *Pseudojurnal*, Minerva, București, 1978.
33. IOSIFESCU, Silvian, *Vasile Cârlova și Grigore Alecsandrescu*, Editura Scrisul Liber, București, 1949.
34. IOSIFESCU, Silvian, *Literatura de frontieră*, Editura pentru literatură, București, 1969.
35. IOSIFESCU, Silvian, *Literatura de frontieră*, București, Editura Enciclopedică Română, 1971.
36. IOSIFESCU, Silvian, *Grigore Alexandrescu*, Editura Tineretului, București, 1965.
37. ISPIRESCU, Petre, Jurnal manuscris, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2020.
38. IVAȘCU, George, *Titu Maiorescu*, Ed. Albatros, București, 1972.
39. JÜNGER, Ernst, *În furtuni de oțel*, Corint, București, 2017.
40. KIRIȚESCU, Constantin, *O viață, o lume, o epocă. Memorii*, Editura Sport-Turism, București, 1979.
41. LAHOVARY, Simona, *Pagini de jurnal, vol. II (1931-1936)*, Corint, București, 2022.
42. LEVI, Primo, *Mai este oare acesta un om?*, Art, București, 2018.
43. LOVINESCU, Eugen, *Grigore Alexandrescu. Viața și opera*, Minerva, București, 1910.
44. LOVINESCU, Eugen, *Grigore Alexandrescu. Viața și opera lui și corespondența lui cu Ion Ghica*, ediția a III-a, Editura Literară a Casei Școalelor, 1928.
45. LOVINESCU, Eugen, *T. Maiorescu*, Minerva, București, 1972.
46. LOVINESCU, Monica, *La apa Vavilonului*, Humanitas, București, 2010.
47. MANOLESCU, Nicolae, *Contradicția lui Maiorescu*, Editura Cartea Românească, București, 1970.

48. MANOLESCU, Nicolae, *Introducere în opera lui Alexandru Odobescu*, Minerva, București, 1976.
49. MARINO, Adrian, *Viața unui om singur*, Polirom, Iași, 2010.
50. MIHADAȘ, Teohar, *Pe muntele Ebal*, Clusium, Cluj-Napoca, 1990.
51. MOISESCU, Anton, *Am fost condamnați la moarte. Memoriile unui octogenar*, Pamid, București, 1995.
52. NEGRUZZI, Costache, *Alexandru Lăpușneanu*, Litera, Chișinău, 2021.
53. NEGRUZZI, Costache, *Sobieski și românii*, Blassco, București, 2008.
54. NEGRUZZI, Mihai, NEGRUZZI, Leon M., *Nimic*, Cartea Moldovei, Iași, 1942.
55. NIN, Anaïs, *The Diary of Anaïs Nin – 1955-1966*, ediție și prefață de Gunther Stuhlmann, Harcourt Brace Jovanovich, New York, 1976.
56. PANDREA, Petre, *Memoriile Mandarinului Valah*, repere biobibliografice de Andrei Pandrea, Ed. Albatros, București, 2001.
57. PASTERNAK, Boris, KAVERIN, V., SLONIMSKI, M., *Memorii*. Traducere, prefață și aparat critic de Mihai Novicov, Ed. Univers, București 1978.
58. PAVELESCU, George, *Dimitrie Bolintineanu și opera sa*, Institutul de Arte Grafice Carol Gobl, București, 1913.
59. PĂCURARIU, Dimitrie, *A. I. Odobescu*, Editura Tineretului, București, 1966.
60. PETRIȘOR, Marcel, *Memorii I. Fortul 13. Convorbiri în detenție*, Editura Meridiane, București, 1991.
61. POLIZU, Grigore D., *Memoriile unui mort viu*, Dominor, București, 2007.
62. POPA, Mircea, *Preocupări de critică și de istorie literară la T. Cipariu*, în „Biblioteca și cercetarea”, vol. II, Academia R. S. România, Filiala Cluj-Napoca, Cluj-Napoca, 1980.
63. POPA, Mircea, *Timotei Cipariu, ipostazele enciclopedistului*, Minerva, București, 1993.
64. POPESCU, Florentin, *Romanul vieții și operei lui Alexandru Odobescu*, Ed. Ex. Ponto, Constanța, 2001.
65. ROBINSON, Henry Crabb, *Diary, Reminiscences, And Correspondence of Henry Crabb Robinson*, editat de Thomas Sadler. Ediția a III-a. Macmillan, Londra, 1872.
66. ROUSSEAU, Jean Jacques, *Confesiuni*, vol. I, traducere și prefață de Pericle Martinescu, Editura pentru Literatură, București, 1969.
67. RUSSO, Alecu, *Scrieri*, ediție de Petre V. Haneș, Editura Academiei Române, București, 1908.
68. RUSSO, Alecu, *Scrieri alese*, ediție îngrijită de Geo Șerban, studiu introductiv de Teodor Vîrgolici, Ed. Albatros, București, 1967.

69. RUSSO, Alecu, *Cîntarea României*, tabel cronologic, prefață, note și bibliografie de Antoaneta Macovei, Editura Albatros, București, 1985.
70. RUSSO, Alecu, *Opere*, ediție îngrijită de Efim Levit, Literatura artistică, Chișinău, 1989.
71. STENDHAL, *Jurnal*, Univers, București, 1971.
72. ȚEPELEA, Gabriel, *Așteptând... Pagini de jurnal*, Dacia, Cluj-Napoca, 1997.
73. VÂRGOLICI, Teodor, *Alecu Russo*, Editura Tineretului, București, 1964.
74. VÂRGOLICI, Teodor, *Dimitrie Bolintineanu și epoca sa*, Minerva, București, 1971.
75. VÂRGOLICI, Teodor, *Introducere în opera lui D. Bolintineanu*, Minerva, București, 1972.
76. VÂRGOLICI, Teodor, *Scriitori și opera*, Editura Eminescu, București, 1978.
77. VIANU, Tudor, *Alexandru Odobescu*, Editura de stat pentru literatură și artă, București, 1960.
78. VOLNEY, *Voyage en Syrie et en Egypte (1787)*, Fayard, Paris, 1998.
79. WIESEL, Elie, *Noaptea*, Art, București, 2020.
80. WOOLF, Virginia, *Călătorie în larg*, traducere și note de Georgeta Pădureleanu, prefață de Geta Dumitru, Editura Univers, București, 1994.
81. YARCA, Arabella, *Jurnalul intim*, traducere de Liliana Sofia Sitaș, Editura Orizonturi, București, 2018.
82. ZALIS, Henri, *Scriitori pelerini*, Editura pentru turism, București, 1973.

IV. Resurse online

a) În volume

1. ALECSANDRI, Vasile, *Suvenire din Italia. Buchetiera de la Florența*, în „Wikisource”, disponibil la https://ro.wikisource.org/wiki/Suvenire_din_Italia._Buchetiera_de_la_Floren%C8%9Ba, accesat 31.01.2024.
2. AMIEL, Henri-Frédéric, *Jurnalul lui Amiel*, traducerea, introducerea și note de Mrs. Humphrey Ward, ediția a II-a, disponibil la <https://www.gutenberg.org/files/8545/8545-h/8545-h.htm>, accesat în data de 15 aprilie 2023.

3. BLANCHOT, Maurice, *Spațiul literar*, Traducere și introducere de Ann Smock, University of Nebraska Press Lincoln, Londra, 1982, disponibil la https://monoskop.org/images/9/94/Blanchot_Maurice_The_Space_of_Literature.pdf, accesat 28.01.2024.
4. CIUBOTARI, Călin, *Scurt istoric*, în „Dacia literară”, disponibil la <https://dacia-literara.ro/scurt-istoric/>, accesat 31.01.2024.
5. DE COMMYNES, Philippe, *The Reign of Louis XI 1461-83*, Richard III Society American Branch, Penguin Books, 1972, disponibil la https://r3.org/wp-content/uploads/2022/02/M_Jones_Commynes1972.pdf, accesat 21 aprilie 2023.
6. DONSKOV, Andrew, et al. “INTRODUCTION.” *Sofia Tolstaya, the Author: Her Literary Works in English Translation*, University of Ottawa Press, 2022, JSTOR, <https://doi.org/10.2307/j.ctv2crj1fk.5>, accesat 15 aprilie 2023.
7. DRAGOMIR, Alexandra, *Arabella Yarca – Jurnal intim*, Jupâneșele.ro, 18 aprilie 2021, disponibil la <https://jupanesele.ro/arabella-yarca-jurnal-intim/>, accesat 28.01.2023.
8. „Endeavour Voyage. Cook’s journal”, Muzeul Național al Australiei, disponibil la <https://www.nma.gov.au/exhibitions/endeavour-voyage/cooks-journal>, accesat 21 aprilie 2023.
9. MIHEȚIU SĂLĂGEAN, Alina (coord.), DOBAREU, Vlad, STAN, Andrei, SCROB, Silvian, CIOCAN, Mihaela, *Rolul literaturii în perioada pașoptistă*, disponibil la <https://www.slideshare.net/vladbodareu/rolul-literaturii-in-perioada-pasoptista-41924087>, accesat 26.03.2018.
10. SAIU, Florian, *Jeni Acterian, povestea unei fete greu de mulțumit*, în *jurnalul.ro*, 27 iunie 2022, ora 07:15, disponibil la <https://jurnalul.ro/special-jurnalul/jeni-acterian-povestea-unei-fete-greu-de-multumit-903847.html>, accesat 28.01.2024.
11. SUGAWARA no Takasue no Musume, *The Sarashina Diary. A Woman’s Life in Eleventh-Century Japan (Reader’s Edition)*, traducere și introducere de Sonja Arntzen și Ito Moriyuki, New York, Columbia University Press, 2018, disponibil la https://www.sas.upenn.edu/~cavitch/pdf-library/Sarashina_Diary.pdf, accesat în data de 21 aprilie 2023.
12. HÉROARD, Jean, *Journal de Jean Héroard sur l’engance et la jeunesse de Louis XIII. Tome premier 1601-1610*, disponibil la <https://www.gutenberg.org/cache/epub/45031/pg45031-images.html>, accesat 28.01.2024.
13. MARTINO, Pierre, *L’Orient dans la litterature francaise au XVII-e et XVIII siecle*, Hachette, Paris, 1906, disponibil la https://brittlebooks.library.illinois.edu/brittlebooks_open/Books2009-05/martpi0001orilit/martpi0001orilit.pdf, accesat 31.01.2024.

14. RUSSO, Alecu, *Iașii și locuitorii lui în 1840*, în „Wikisource”, disponibil la https://ro.wikisource.org/wiki/Ia%C8%99ii_%C8%99i_locuitorii_lui_%C3%AEn_1840, accesat 31.01.2024.
15. *The Diary of Samuel Pepys*, disponibil la <https://www.pepysdiary.com/>, accesat 27 martie 2023.
16. *The publication of the diary*, în „Anne Frank House”, 15 octombrie 2018, disponibil la <https://www.annefrank.org/en/anne-frank/diary/publication-diary/>, accesat 22 aprilie 2023.
17. YATES, Emma, *Stanley Stewart wins travel award for second time*, în „The Guardian”, 19 septembrie 2001, disponibil la <https://www.theguardian.com/books/2001/sep/19/news.emmayates1>, accesat 29.01.2024.

b) În periodice

1. BOL, Peter K. *The Rise of Local History: History, Geography, and Culture in Southern Song and Yuan Wuzhou*, în „Harvard Journal of Asiatic Studies”, vol. 61, no. 1, 2001, pp. 37–76. *JSTOR*, <https://doi.org/10.2307/3558587>, accesat 20 aprilie 2023.
2. CHIRIC (LUPU), Luciana, *Identitatea națională în secolul al XIX-lea: Memoriile colonelului Lăcusteanu*, în Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (ed.), „Identity and Dialogue in the Era of Globalization”, pp. 667-672, Arhipelag XXI Press, Târgu-Mureș, 2019, disponibil la https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/GIDNI-06_Literature_identity_and_dialogue_in_the_era_of_globalization_2019.pdf, accesat 30.10.2023.
3. DE GONCOURT, Edmond, *Pages from the Goncourt journal*, ediție, traducere și introducere de Robert Baldick, New York, Penguin, 1984, disponibil la <https://archive.org/details/pagesfromgoncour00gonc/page/n1/mode/2up?view=theater>, accesat 23 aprilie 2023.
4. HARGETT, James M. “Some Preliminary Remarks on the Travel Records of the Song Dynasty (960-1279).” *Chinese Literature: Essays, Articles, Reviews (CLEAR)*, vol. 7, nr. 1/2, 1985, pp. 67–93. *JSTOR*, <https://doi.org/10.2307/495194>, accesat 20 aprilie 2023.
5. HOLBAN, Ioan, *O istorie a jurnalului literar românesc*, vol I, Tipo Moldova, Iași, 2009, disponibil la <https://www.tipomoldova.ro/books/O%20istorie%20a%20jurnalului%20literar%20romanesc.pdf>, accesat 22 aprilie 2023.
6. IFRIM, Nicoleta, *Perspectives on Identity in the Romanian Post-totalitarian Critique: Adrian Marino and His Pro-European “Third Discourse”*, în „Romance Studies”, Vol. 31 (Art and Humanities Citation Index) No. 1/2013, disponibil la <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1179/0263990412Z.00000000033>, accesat 17 aprilie 2023.

7. JENKINSON, Hilary, *British Diaries: An Annotated Bibliography of British Diaries written between 1442 and 1942. Compiled by William Matthews.* (Berkeley: University of California Press. 1950. Pp. xxxiv, 339), *The American Historical Review*, Volume 56, Issue 3, April 1951, Pages 552–554, <https://doi.org/10.1086/ahr/56.3.552>, accesat 22 aprilie 2023.
8. LAVRIC, Sorin, *Alai de efemeride*, în „România literară”, nr. 46-47, 2019, disponibil la <https://romanaliterara.com/2019/11/alai-de-efemeride/>, accesat 08.02.2024.
9. LEJEUNE, Phillipe, *On Autobiography*, editare și cuvânt înainte de Paul John Eakin, traducere de Katherine Leary, *Theory and History of Literature*, vol. 52, ed. Wlad Godzich & Jochen Schulte-Sasse, Minneapolis, University of Minnesota Press, disponibil la <http://www.debbiejlee.com/lejeuneone.pdf>, accesat 22 aprilie 2023.
10. MĂZĂREANU, Crina-Otilia, *Maria Rosetti. Opera Mariei Rosetti*, în „Revista Luceafărul”, anul XIII, nr. 2(146), 17 februarie 2021, disponibil la https://luceafarul.net/maria-rosetti-opera-mariei-rosetti#_ftn37, accesat 08.02.2024.
11. MIRONESCU, Doris, *Către o tipologie a jurnalului de călătorie în cultura română*. Comunicare susținută în cadrul simpozionului național *Memorialistica românească: între documentul istoric și obiectul estetic*, Iași, 22-23 iunie 2017, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Filiala din Iași a Academiei Române, pp. 271-287, disponibil la <http://www.philippide.ro/Memorialistica%202020/MIRONESCU.pdf>, accesat 27 martie 2023.
12. OWENS, Lance S. & HOELLER, Stephan A., *Carl Gustav Jung and The Red Book: Liber Novus*, în „Encyclopedia of Psychology and Religion”, ed. A II-a, Springer Reference, Londra, 2014, disponibil la [https://www.academia.edu/6922901/C. G. Jung and the Red Book](https://www.academia.edu/6922901/C._G._Jung_and_the_Red_Book), accesat 28.01.2023.
13. RAINER, Tristine, *The New Diary. How to use a journal for self-guidance and expanded creativity*, prefață de Anaïs Nin, New York, G. P. Putnam's Sons, disponibil la <https://archive.org/details/newdiaryhowtouse00rain/page/n1/mode/2up>, accesat 22 aprilie 2023.
14. WORDSWORTH, Dorothy, *Journals of Dorothy Wordsworth*, vol 1, ed. William Knight, 2 iunie, 2013, ISO-8859-1, disponibil la <https://www.gutenberg.org/files/42856/42856-h/42856-h.htm>, accesat 22 aprilie 2023.

c) Studii și articole teoretice disponibile on-line

1. ANGHELESCU, Mircea, *Despre eseu*, în „România literară”, nr. 42, 2020, disponibil la <https://romanaliterara.com/2020/10/despre-eseu/>, accesat 21 februarie 2022.

2. ANGHELESCU, Mircea, *Când începe să fie modernă literatura română modernă*, în „România literară”, nr. 43, 2021, disponibil la <https://romanaliterara.com/2021/10/cand-incepe-sa-fie-moderna-literatura-romana-moderna/>, accesat 30.01.2024.
3. ARDELEANU, Constantin, *Istoria călătoriilor este, în multe privințe, istoria însăși*, în „Viața Românească”, ediția 3/2022, disponibil la <https://www.viataromaneasca.eu/revista/2022/04/istoria-calatoriilor-este-in-multe-privinte-istoria-insasi/>, accesat 21.04.2022.
4. BARBU, Marian, *Întortocheate sunt căile...biograficului*, în rev. „Caiete Critice”, 5(271), 2010, disponibil la <https://caietecritice.fnsa.ro/wordpress/wp-content/uploads/2012/09/5-2010.pdf>, accesat 20 aprilie 2023.
5. BĂNICĂ, Ana-Maria, *Diarism și ficțiune*, în rev. „Caiete Critice”, 7(369), 2018, disponibil la <https://caietecritice.fnsa.ro/wordpress/wp-content/uploads/2018/06/CC-07-2018.pdf>, accesat 16 aprilie 2023.
6. BOLDEA, Iulian, *Mirajul călătoriei*, în rev. „Apostrof”, anul XXVII, 2016, nr. 10(317), a10, disponibil la <https://www.revista-apostrof.ro/arhiva/an2016/n10/a10/>, accesat 20 februarie 2022.
7. BUZAȘI, Ion, *Prima traducere a „Eneidei” în limba română*, în „Viața Românească”, ediția 10, 2017, disponibil la <https://www.viataromaneasca.eu/revista/2017/10/prima-traducere-a-eneidei-in-limba-romana/>, accesat 20 februarie 2022.
8. BUZAȘI, Ion, *Cărțile Unirii. Pornind de la Inochentie Micu Klein**, în „Viața Românească”, ediția 11-12, 2018, disponibil la <https://www.viataromaneasca.eu/revista/2018/12/cartile-unirii-pornind-de-la-inochentie-micu-klein/>, accesat 20 februarie 2022.
9. BUZAȘI, Ion, *Alecu Russo și Andrei Mureșanu – afinități electivă*, în „România literară”, nr. 12, 2019, disponibil la <https://romanaliterara.com/2019/04/alecu-russo-si-andrei-muresanu-afinitati-elective/>, accesat 21 februarie 2022.
10. BUZAȘI, Ion, *De ce trebuie citit Timotei Cipariu*, în „România literară”, nr. 45, 2019, disponibil la <https://romanaliterara.com/2019/11/de-ce-trebuie-citit-timotei-cipariu/>, accesat 20 februarie 2022.
11. BUZAȘI, Ion, *George Coșbuc într-o nouă lectură*, în „Viața Românească”, ediția 10, 2021, disponibil la <https://www.viataromaneasca.eu/revista/2021/11/george-cosbuc-intr-o-noua-lectura/>, accesat 20 februarie 2022.
12. CERNAT, Paul, *Restitutio in integrum – „Jurnalul unei fete greu de mulțumit” de Jeni Acterian*, în „Revista de Traduceri Literare”, nr. 07, 31 mai 2016, disponibil la <https://www.fitralit.ro/31-05-2016-restitutio-integrum-jurnalul-unei-fete-greu-de-multumit-de-jeni-acterian/>, accesat 28.01.2024.
13. CHANDLER, Daniel, *The phenomenology of writing by hand*, în „Intelligent Tutoring media”, vol. 3, nr. 2/3, mai/august, 1992, disponibil la

- https://www.researchgate.net/publication/261622873_The_phenomenology_of_writing_by_hand, accesat 22 aprilie 2023.
14. CHIVU, Marius, „*Stilul pașoptist de a participa la istorie*” – interviu cu Paul Cornea, în „Dilema Veche”, 11 octombrie 2018, disponibil la <https://dilemaveche.ro/sectiune/dileme-on-line/stilul-pasoptist-de-a-participa-la-istorie-625748.html>, accesat 30.01.2024.
  15. CRĂCIUN, Gheorghe, *Pulsul prozei (fragment)*, în „Suplimentul de lectură”, nr.624/17-23 noiembrie 2018, disponibil la https://suplimentuldecultura.ro/numarpdf/624-kGKpC-PDF_SDC_624_low-res.pdf, accesat 20.01.2022.
  16. DINIȚOIU, Adina, *Jurnalul de doliu al lui Roland Barthes*, în „literomania”, nr. 40, 6 octombrie 2017, disponibil la <https://www.litero-mania.com/jurnalul-de-doliu-al-lui-roland-barthes/>, accesat 15 aprilie 2023.
  17. ELSNER, John, *Pausanias: A Greek Pilgrim in the Roman World*, în „*Past & Present*”, vol 135, nr. 1, mai 1992, pp. 3–29, <https://doi.org/10.1093/past/135.1.3>, accesat 29.01.2024.
  18. GREEN, Stewart, *Francesco Petrarch și Ascentul Mont Ventoux*, în: *efferit*, disponibil la <https://ro.eferrit.com/francesco-petrarch-si-ascentul-mont-ventoux/>, accesat 21 aprilie 2023.
  19. GRIGOR, Andrei, *Critica tânără față cu memoria și memoriile lui Adrian Marino*, în „Caiete Critice”, 4(306), 2013, disponibil la <https://caietecritice.fnsa.ro/wordpress/wp-content/uploads/2013/06/CC-4-2013.pdf>, accesat 20 aprilie 2023.
  20. HOLBAN, Ioan, *Titu Maiorescu – 180 de ani de la naștere. Comentarii la „Însemnări zilnice”*, în „România literară”, nr. 29-30, 2020, disponibil la <https://romanaliterara.com/2020/07/titu-maiorescu-180-de-ani-de-la-nastere-comentarii-la-insemnari-zilnice/>, accesat 22 februarie 2022.
  21. ILIE, Emanuela, *Jurnal în fărâme sau Despre altele și alți demoni*, în „Revue Roumanie d’Études Francophones”, nr. 2, 2010, disponibil la <http://arduf.ro/wp-content/uploads/2021/03/Ilie.pdf>, accesat 15 aprilie 2023.
  22. KING, Ian, *Thinkers At War – Marcus Aurelius*, în „Military History Matters”, disponibil la <https://www.military-history.org/feature/ancient/thinkers-at-war-marcus-aurelius.htm>, accesat 22 aprilie 2023.
  23. KNECHT, R. J., *The Sword and the Pen: Blaise de Monluc and His ‘Commentaires’*, în „Renaissance Studies”, vol. 9, nr. 1, 1995, JSTOR, <http://www.jstor.org/stable/24412373>, accesat 21 aprilie 2023.
  24. KROOK, Nienke, *A (Short) History Of Travel Writing*, în „The Travel Tester”, disponibil la <https://thetraveltester.com/a-short-history-of-travel-writing/>, accesat 20 aprilie 2023.

25. LEBÈGUE, Raymond, *Le Problème du voyage de Chateaubriand en Amérique*, în „Journal des Savants”, ianuarie-martie 1965, pp. 456-465, disponibil la https://www.persee.fr/doc/jds_0021-8103_1965_num_1_1_1104, accesat 29.01.2024.
26. MAER, Alina, *Costache Caragiale, o viață în și pentru teatru*, în „Scene și cuvinte”, 30 decembrie 2023, disponibil la <https://scenesticuvinte.ro/teatru/costache-caragiale-o-viata-in-si-pentru-teatru/>, accesat 31.01.2024.
27. MAKDISI, George, *The Diary In Islamic Historiography: Some Notes*, în rev. „History and Theory”, vol. 25, nr. 2, mai, 1986, pp. 173-185, disponibil la <https://www.ilmgate.org/wp-content/uploads/2011/02/The-Diary-in-Islamic-Historiography-Some-Notes.pdf>, accesat 22 aprilie 2023.
28. MIRONESCU, Doris, *Alecu Russo și memoriile eului colectiv*, în „Caiete Critice”, 2(328), 2015, disponibil la <https://caietecritice.fnsa.ro/wordpress/wp-content/uploads/2015/03/CC-02-2015.pdf>, accesat 20 aprilie 2023.
29. PÎRVAN-JENARU, Dana, *Ce și cum au văzut românii călătorind*, în „Observator cultural”, nr. 809, 12 februarie 2016, disponibil la <https://www.observatorcultural.ro/articol/ce-si-cum-au-vazut-romanii-calatorind/>, accesat 21 aprilie 2022.
30. POPESCU, Lucian, *Interviu cu profesorul Ioan Stanomir despre pașoptism: „Noi, ca români, astăzi, trebuie să preluăm din moștenirea pașoptistă ceea ce pașoptismul are cu adevărat valabil: credința în cetățenie”*, în „Contributors.ro”, 24 ianuarie 2020, disponibil la <https://www.contributors.ro/interviu-cu-profesorul-ioan-stanomir-despre-pa%20optism-noi-ca-romani-astazi-trebuie-sa-preluam-din-mo%20stenirea-pa%20optista- ceea-ce-pa%20optismul-are-cu-adevarat-valabil-cr/>, accesat 21 februarie 2022.
31. PREDA, Simona, *Pașoptiștii – vizionarii copiii ai secolului lor*, în „România literară”, nr. 3, 2021, disponibil la <https://romanaliterara.com/2021/01/pasoptistii-vizionarii-copii-ai-secolului-lor/>, accesat 21 februarie 2022.
32. PREDA, Simona, *Farmecul discret al diaristicii*, în *România literară*, nr. 31, 2021, disponibil la <https://romanaliterara.com/2021/07/farmecul-discret-al-diaristicii/>, accesat 15 aprilie 2023.
33. RENȚEA, Ana-Maria, *Le journal c'est moi: Semnificații contemporane ale jurnalului intim*, în „Iscoada”, 11 noiembrie 2020, disponibil la <https://iscoada.com/text/le-journal-cest-moi-semnificatii-contemporane-ale-jurnalului-intim/>, accesat 27 martie 2023.
34. SIMION, Eugen, *Memoriile lui Constantin Dimitrie Aricescu*, în „Caiete Critice”, nr. 8-9 (238-239), 2007, pp. 3-13, disponibil la <https://caietecritice.fnsa.ro/pdfs/cc%208-9%202007.pdf>, accesat 23 iunie 2023.

35. SIMION, Eugen, *Autobiografia (I)*, în „Caiete Critice”, 1-2 (243-244), 2008, disponibil la <https://caietecritice.fnsa.ro/wordpress/wp-content/uploads/2012/09/cc-1-2-2008.pdf>, accesat 20 aprilie 2023.
36. SIMION, Eugen, *Autobiografia (II)*, în „Caiete Critice”, 3-4-5 (245-246-247), 2008, disponibil la <https://caietecritice.fnsa.ro/wordpress/wp-content/uploads/2012/09/cc-3-4-5-2008.pdf>, accesat 20 aprilie 2023.
37. SIMION, Eugen, *Sorescu 80. Jurnalul intim ca o ciornă de viață*, în „Caiete Critice”, 2(340), 2016, disponibil la <https://caietecritice.fnsa.ro/wordpress/wp-content/uploads/2015/12/CC-02-2016.pdf>, accesat 19 aprilie 2023.
38. SIMION, Eugen, *C. A. Rosetti*, în „Caiete Critice”, 6(344), 2016, disponibil la <https://caietecritice.fnsa.ro/wordpress/wp-content/uploads/2015/12/CC-06-2016.pdf>, accesat 20 aprilie 2023.
39. SIMION, Eugen, *Alecu Russo (I)*, în „Caiete Critice”, 9(347), 2016, disponibil la <https://caietecritice.fnsa.ro/wordpress/wp-content/uploads/2015/12/CC-09-2016.pdf>, accesat 20 aprilie 2023.
40. SIMION, Eugen, *Alecu Russo (II)*, în „Caiete Critice”, 10(348), 2016, disponibil la <https://caietecritice.fnsa.ro/wordpress/wp-content/uploads/2015/12/CC-10-2016.pdf>, accesat 20 aprilie 2023.
41. SIMION, Eugen, *Recurs la natură. Chateaubriand: l'état d'âme și l'état de nature*, în „Caiete Critice”, nr. 10 (384), 2019, disponibil la https://caietecritice.fnsa.ro/wordpress/wp-content/uploads/2019/12/CC_10_19_web.pdf, accesat 13 aprilie 2023.
42. SIMION, Eugen, *Proza lui Alecsandri (I)*, în „Caiete Critice”, nr. 1-2 (399-400), ianuarie-februarie 2021, disponibil la https://pdfhost.io/v/Xs8JXrMgp_CC_0102_2021_webpdf.pdf, accesat 9 aprilie 2021.
43. SOFIAN, Diana, *Autoficțiunea – Legitimare generică și criterii de identificare*, în „Journal of Romanian Literary Studies”, nr. 5, decembrie 2014, Arhipelag XXI Press, Tîrgu-Mureș, disponibil la https://www.academia.edu/20359922/AUTOFIC%C5%A2IUNEA_LEGITIMARE_GENERIC%C4%82_%C5%9EI_CRITERII_DE_IDENTIFICAR, accesat 27 martie 2023.
44. STILLE, Alexander, *The World's Oldest Papyrus and What It Can Tell Us About the Great Pyramids*, în „Smithsonian Magazine”, disponibil la <https://www.smithsonianmag.com/history/ancient-egypt-shipping-mining-farming-economy-pyramids-180956619/>, accesat 22 aprilie 2023.
45. ȘTEFĂNESCU, Alex., *La o nouă lectură: Camil Petrescu – scrierile postbelice*, în revista „România literară”, nr. 13 din 2004, disponibil online la adresa

- http://arhiva.romanaliterara.com/index.pl/camil_petrescu_scrierile_postbelice_?caut=Grigore%20Lacusteanu%20Amintirile%20colonelului%20Lacusteanu, accesat 23 iunie 2023.
46. SUCIU, Arthur, *Înțelegere și autoficțiune*, în „Transilvania”, nr. 1, 2018, disponibil la https://www.academia.edu/40576321/%C3%8En%C8%9Belegere_%C8%99i_autofic%C8%9Biune, accesat 27 martie 2023.
47. TABARASI-HOFFMAN, Ana-Stanca, *Junimiștii, de Crăciun*, în „România literară”, nr. 51-52, 2023, disponibil la <https://romanaliterara.com/2023/12/junimistii-de-craciun/>, accesat 08.02.2024.
48. TARTLER, Grete, *Un asiatic aproape necunoscut al culturii române*, în rev. „România literară”, nr. 3-4/2019, disponibil la <https://romanaliterara.com/2019/02/un-asiatic-aproape-necunoscut-al-culturii-romane/>, accesat 21 februarie 2022.
49. TELIBAN, Andreea, *Călimara pentru cinci. Familia C.A. Rosetti*, în „Caiete Critice”, nr. 9 (383), septembrie 2019, disponibil la <https://caietecritice.fnsa.ro/wordpress/wp-content/uploads/2019/11/CC-09-2019-web2.pdf>, accesat 13 aprilie 2023.
50. TROTOT, Caroline, *The Memoirs of Marguerite de Valois, Experience of Knowledge, Knowledge of Experience*, traducere de Colin Keaveney, în *OpenEdition Journals*, <https://doi.org/10.4000/aes.728>, accesat 21 aprilie 2023.
51. ȚARĂLUNGĂ, Eugenia, *Breviar editorial*, în „Viața Românească”, ediția 4, 2018, disponibil la <https://www.viataromaneasca.eu/revista/2018/04/breviar-editorial-14/>, accesat 21 februarie 2022.
52. URIAN, Tudorel, *Comori ascunse ale literaturii*, în „Viața Românească”, nr. 11-12, 2018, disponibil la <https://www.viataromaneasca.eu/revista/2018/12/comori-ascunse-ale-literaturii/>, accesat 23 iunie 2023.
53. VONCU, Răzvan, *De la învățătură la aventură, un itinerar al cunoașterii prin călătorie*, în „România literară”, nr. 9-10, 2019, disponibil la <https://romanaliterara.com/2019/03/de-la-invatatura-la-aventura-un-itinerar-al-cunoasterii-prin-calatorie/>, accesat 21 februarie 2022,.
54. VORNICU, Mihai, *Istorie literară: Închinătorii Mnemosynei – Recitindu-l pe Grigore Lăcusteanu*, în „România literară”, nr. 34, 2016, disponibil la http://arhiva.romanaliterara.com/index.pl/nchintorii_mnemosynei_-_recitindu-l_pe_grigore_lcusteanu?caut=Grigore%20Lacusteanu%20Amintirile%20colonelului%20Lacusteanu, accesat 23 iunie 2023.
55. WILLSHER, Kim, *Blots and all: Gustave Flaubert's travel diary among rare books at historic sale*. în „The Guardian”, 7 noiembrie 2016, disponibil la <https://www.theguardian.com/books/2016/nov/07/manuscript-gustave-flaubert-messy-search-for-perfection-auction>, accesat 12 aprilie 2023.

V. Rezumate / teze de doctorat consultate

1. CIUCĂ, Lucia Luminița, *Jurnalul de călătorie în literatura română actuală – particularități ale scriiturii biografice și miza identitară*. Rezumat teză de doctorat habilitat în filologie, Galați, 2019, disponibil la http://www.arthra.ugal.ro/bitstream/handle/20.500.14043/27742/Rezumat_Teza_de_doctorat_Ciuca_Lucia_Luminita_2019_RO.pdf?sequence=1&isAllowed=y, accesat 28 ianuarie 2022.
2. DINU, Adela, *Diaristica feminină românească*. Teză de doctorat habilitat în filologie, Sibiu, 2011, disponibil la <https://doctorate.ulbsibiu.ro/wp-content/uploads/Rez-romana-dinu.pdf>, accesat 14 aprilie 2023.

Listă de lucrări prezentate și publicate

Articole publicate (rezultate ale cercetării doctorale)

1. CHIRIC (LUPU), Luciana, *Identitatea culturală în context european. „Ideea națională” în perioada pașoptistă*, în „Analele Universității «Dunărea de Jos» din Galați”, XXIV, anul XI, nr. 2 (20), 2018, pp. 101-113, disponibil la <https://www.gup.ugal.ro/ugaljournals/index.php/lcls/article/download/1538/1264/>, accesat 31.10.2023.
2. CHIRIC (LUPU), Luciana, „*Locurile*” culturale ale memoriei – *Nicolae Filimon, excursiuni în Germania meridională*, în rev. „Intercultural Communication and Literature”, nr. 2(26), vol II, 2018, pp. 71-80, Universitatea „Dunărea de Jos”, Galați, disponibil la <https://www.gup.ugal.ro/ugaljournals/index.php/cil/article/view/2119>, accesat 31.10.2023.
3. CHIRIC (LUPU), Luciana, *Identitatea națională în secolul al XIX-lea: Memoriile colonelului Lăcusteanu*, în Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (ed.), „Identity and Dialogue in the Era of Globalization”, pp. 667-672, Arhipelag XXI Press, Târgu-Mureș, 2019, disponibil la https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/GIDNI-06 Literature identity and dialogue in the era of globalization 2019.pdf, accesat 30.10.2023.
4. CHIRIC (LUPU), Luciana, *Caracterul memorialistic în scrisorile lui Costache Negruzzi*, în Iulian Boldea (ed.), „Culture in Globalization: Identities and Nations Connected”, Arhipelag XXI Press, Târgu Mureș, 2022, pp. 260-265, disponibil la <https://asociatia-alpha.ro/gidni/09-2022/GIDNI-09-Lite-d.pdf>, accesat 31.10.2023.
5. CHIRIC (LUPU), Luciana, *Bogdan Petriceicu Hașdeu – în căutarea jurnalului intim de la începutul secolului al XIX-lea*, în rev. „Communication Interculturelle et Littérature / Comunicare Interculturală și Literatură”, nr. 2(30), vol. 2, 2022, pp. 64-67, Universitatea „Dunărea de Jos”, Galați, disponibil la <https://revistacil.files.wordpress.com/2016/02/9.-chiric-lupu.pdf>, accesat 18.02.2024.

Comunicări susținute în cadrul conferințelor de specialitate

1. CHIRIC (LUPU), Luciana, *C. A. Rosetti – „Jurnalul meu” sau literatura „periferică” a memoriei*, Colocviile Internaționale „Andrei Grigor”, Ediția a X-a, 2-3 iunie 2018

2. CHIRIC (LUPU), Luciana, *Identitatea culturală în context european. „Ideea națională” în perioada pașoptistă*, Conferința Internațională „Lexic comun / lexic specializat. Limba și cultura română în context național și european: evaluări și perspective la Centenarul Unirii”, ediția a XI-a, Galați, 26-27 octombrie 2018
3. CHIRIC (LUPU), Luciana, „*Locurile*” culturale ale memoriei – *Nicolae Filimon, excursiuni în Germania meridională*, Conferința Școlilor Doctorale, Ediția a VI-a, Universitatea „Dunărea de Jos din Galați”, 7-8 iunie 2018
4. CHIRIC (LUPU), Luciana, *Identitatea națională în secolul al XIX-lea: Memoriile colonelului Lăcusteanu*, Conferința Internațională „Globalization, Intercultural Dialogue and National Identity”, Ediția a VI-a, Târgu-Mureș, 25-26 mai 2019
5. CHIRIC (LUPU), Luciana, „*Memoriile lui Timotei Cipariu - Jurnal*”, Conferința Școlilor Doctorale, ediția a VII-a, Universitatea „Dunărea de Jos” Galați, 13-14 iunie 2019
6. CHIRIC (LUPU), Luciana, *Conturarea profilului filosofic maioreșcian în Jurnalul lui Titu Maiorescu*, Conferința Școlilor Doctorale, ediția a VIII-a, Universitatea „Dunărea de Jos” Galați, 18-19 iunie 2020
7. CHIRIC (LUPU), Luciana, „*Pașii tăcerii*” și dualismul estetic în pașoptism: *Grigore Alexandrescu*, Conferința Școlilor Doctorale, ediția a X-a, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, 9-10 iunie 2022
8. CHIRIC (LUPU), Luciana, *Bogdan Petriceicu Hașdeu – în căutarea jurnalului intim la începutul secolului al XIX-lea*, Conferința Școlilor Doctorale, Universitatea „Dunărea de Jos”, Galați, 8-9 iunie 2023